

Zeneesztétika 2009-10. őszi

Aktuális információk
2009. december 23.

Néhány újabb megjegyzés a szemináriumi dolgozathoz:

1) "A szemináriumi dolgozat célja, hogy a hallgató elmélyüljön egy adott problémában, s azt röviden, írásos formában fejtse ki. Ismerkedjen meg a téma szakirodalmával, az adott kérdés vonatkozó forrásaival és önállóan, logikus formában dolgozza fel az információkat. Az írásos szemináriumi munka fejleszti a hallgató kutatói, elemzői és fogalmazási készségét és felkészít a szakdolgozat (oly távolinak tűnő, valójában nagyon is közeli) megírására is."

Mindezek alapján az alábbi kritériumrendszert dolgoztam ki az értékelésre:

- 1- önálló problémafelvetés
- 2- szakirodalmi áttekintés
- 3- helyesírás, helyes nyelviség
- 4- esztétikai megközelítés alkalmazása

Ezen szempontok alapján alakulna ki a dolgozatra adott jegy.

2) kérlek hogy mindig ha idéztek, jelezzétek hogy honnan származik. A word erre a lábjegyzet funkciót ajánlja. Nem szégyen idézni (feltéve ha nem az egész dolgozat idézet), de nekem időt spórol meg azzal hogy utánanézzek.

3) a félévi munka értékelésénél a dolgozatra adott jegy számít. a kollokvium/referátum pedig a beugró.

2009. december 14.

Elérhető az óra során használt térkép:

2009. november 28.

A szemináriumi dolgozatról: az idei Zeneesztétika kurzus zárásaként minden hallgató készít egy 5-7 oldalas szemináriumi dolgozatot, melynek során 1 szabadon választott zeneművet vagy -részletet, indokolt esetben több mű részleteit vagy értelmezésre nyitott frázisait választja ki és írja le a kurzus során tárgyalt esztétikai szempontok szerint. A nevezett szempontok a tematikában (?) sorolt témakörökből vehetők át. Kérem, hogy a szemináriumi dolgozat elkészítésekor mindenki tartsa be a formai követelményeket! köszönöm.

Dolgozat leadásának határideje: december 31, helye: mmi@art.pte.hu email-cím.

Vizsgaidőpontok és jegybeírás:

dec 21. 10-12h (egyben dolgozati téma megbeszélés is) jan 18-19-20. 10-16h (max. 10 fő/nap) Szóbeli vizsgára olvasandó:

Hans Jonas, Gadamer, Hanslick, Dahlhaus, Rousseau, Kodaj, Beck és Adorno szövege (bibliográfiai adatok alul); valamint 1 szabadon választott szöveg az alábbi listából.

2009. október Otthoni feladat 2.: vedd össze Luciano Berio és John Jacob Niles "I wonder as i wander" c. darabjait! a darabok letölthetők itt (.zip)

Tematika

PTE-MK 2009/2010. ősz, hétfő 09-10h30
Kovács Balázs, mmi@art.pte.hu

A kurzus során az esztétika és művészetfilozófia kérdésfelvetéseit vitatjuk meg, különös tekintettel a zene területére. Kiemelt, a kurzus egészén átívelő témakörök: mi a zenei szép? ábrázol-e, megérthető-e a zene? mit takar a zene és a hallás efemer jellege? hogyan kapcsolódik a zenei gyakorlat a mindennapi élethez?

Tematika:

01. Esztétikai bevezető

? Scruton, Roger, The Aesthetics of Music, Oxford University Press, 1997

02. Hallás, figyelem: fenomenológia és hermeneutika (Jean-Luc Nancy, Don Ihde, Michel Chion, Hans-Georg Gadamer)

? Hans Jonas, ?A szem nemessége ? Érzékfenomenológiai vizsgálódás?, ford. Menyes Csaba, In: Fenomén és mű ? Fenomenológia és esztétika, szerk. Bacsó Béla, Budapest: Kijárat, 2002, pp. 109-122.

? Hans-Georg Gadamer, ?A hallásról?, ford. P.Simon Attila, In: Vulgo 2000/3-4-5., 25-30.

03. Zene és nyelvi jelleg; Formalizmus vs. programzene, avagy a zenei autonómia;

? Hanslick, Eduard, A zenei szép: javaslat a zene esztétikájának újragondolására, ford. Csobó Péter György, Budapest: Typotex, 2007 (27-52.o.)

? Dahlhaus, Carl, Az abszolút zene eszméje, ford. Zoltai Dénes, Budapest, Typotex, 2004 (7-23. old.)

? Rousseau, Jean-Jacques, Esszé a nyelvek eredetéről ? Amelyben a dallamról és a zenei utánzásról is szó esik, ford. Bakcsi Botond, Máriabesnyő-Gödöllő, Attraktor, 2007 (42-60. old.)

04. Zene és társadalom: a sokszorosíthatóság, a popkultúra és a medializáltság hatásai;

? Adorno, Th. W., "Fétisjelleg a zenében és a zenei hallás regressziója", ford.: Zoltai Dénes, In.: A művészet és a művészetek, 1998, 280-305.

? Zoltai Dénes, A modern zene emberképe: Zeneesztétikai tanulmányok, Budapest: Magvető, 1969. (tetszés szerinti fejezet)

? Lebrecht, Norman, Művészek és menedzserek ? avagy rekviem a komolyzenéért, Szilágyi Mihály ford., Budapest: Európa, 2000

05-07. Affektuselmélet vs. racionalizmus: idealizmus, romantika, realizmus, recepcióesztétika, összművészeti koncepciók;

? Kierkegaard, Sören, A közvetlen erotikus stádiumok avagy a zenei erotikus, ?Semmitmondó bevezetés?, In: Vagy-vagy, ford. Dani Tivadar, Budapest: Osiris, 2001, pp. 45-

? Schopenhauer: A világ mint akarat és képzet, ford. Tandori Ágnes, Tandori Dezső, Budapest: Európa, 1991. 343-358. o.

? Nietzsche, Friedrich, Wagnerről és Schopenhaueréről, ford. Romhányi Török Gábor, Budapest: Holnap, 2001

08. A zene mint világharmónia (püthagóreusok, antik keleti esztétika, újkori hallásesztétika), az ezoterikus zenei rendszerek;

? Ritoók Zsigmond (szerk.), Források az ókori görög zeneesztétika történetéhez., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982.

? Tőkei Ferenc (szerk., ford.) A szépség szíve ? Régi kínai esztétikai írások, Budapest: Európa Kiadó, 1984

? Hofstadter, Douglas R., Gödel, Escher, Bach: egybefont gondolatok birodalma: metaforikus fúga tudatra és gépekre, Lewis Carroll szellemében, ford. Lipovszky Gábor, Budapest: Typotex, 2002

09. Alkalmazott zene (pl. filmzene), zeneesztétikai pragmatizmus, pop- és réteggkultúra;

? Shusterman, Richard, Pragmatista esztétika: a szépség megélése és a művészet újragondolása, ford. Kollár József, Pozsony: Kalligram Könyvkiadó, 2003

10. Posztmodern zenetudomány;

? Kodaj Dániel, ?Értelem szövedéke, hangok ? Feminista és posztmodern olvasatok az amerikai új zenetudományban?, In: Replika (49-50), pp. 121-140., 2005

? Cage, John, A csend ? Válogatott írások, Ford.: Weber Kata, Pécs: Jelenkor, 1994 Jelenkor

? Nyman, Michael, Experimentális zene: Cage és utókora, ford. Pintér Tibor, Budapest:

Magyar Műhely, 2005

? Beck András, "Miért mondják zeneszerzőnek, ha csupán kérdez? ? John Cage és a szavak", In: Jelenkor (17.) 1999. május, 452-464.

11. A zaj, zörej és hiba esztétikuma;

? Kim Cascone, ?A hiba esztétikája: >Poszt-digitális< tendenciák a kortárs komputerműzenében?, ford. Kovács Balázs, In: Balkon, 2003/12

12. Zene a társművészetekben; egyéb témakörök.

13. Összegzés: zeneesztétikai és -filozófiai alapfogalmak

Ajánlott irodalom:

? Zoltai Dénes, A zeneesztétika története a kezdetektől Hegelig ? Éthosz és affektus, Budapest: Kávé Kiadó, 2000

? Csobó Péter (szerk.), Zene és szó ? Zeneesztétikai szöveggyűjtemény, Nyíregyháza: Bessenyei György Kiadó, 2004

? Lissa, Zsófia, Zene és csend ? Zeneesztétikai tanulmányok, ford. Soltész Gáspár, Budapest: Gondolat, 1973

? Cseres, József, Zenei szimulákrumok, ford. Péntes Tímea, Budapest: Magyar Műhely Kiadó, 2005

? Grabócz Márta, Zene és narrativitás ? Írások 18-19. századi és kortárs zeneművekről, Pécs: Jelenkor, 2003

Időkeretek

? 2009. november 16.: a szemináriumi dolgozat témájának megvitatása

? 2009. december 31. a szemináriumi dolgozat (5-7 oldal, 1.5x sorköz) beadásának határideje

? 2010. január 14-16. a szemináriumi dolgozat kiértékelése / kollokvium